

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Adalet MYO

Adalet Programı
Adalet Meslek Etiği Dersleri

ÜNİTE VII

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri

Etik Davranış İlkeleri

- **Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından çıkarılan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’de kamu görevlilerinin uymak zorunda oldukları etik davranış ilkeleri düzenlenmiştir. “Avrupa Konseyi Kamu Görevlileri İçin Davranış Kuralları” Tavsiye Kararı uyarınca belirlenmiş olan bu 18 adet gerek ve ilke aşağıdaki gibidir:**

1. Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci ile hareket etmek,
2. Halka hizmet bilinci ile görev yapmak,
3. Hizmet standartlarına uymak,
4. Görevi yerine getirirken amaç ve misyona bağlı kalmak,
5. Görevini dürüst ve tarafsız biçimde ifa etmek,
6. Görevini yerine getirirken saygınlık ve güveni korumak,
7. Vatandaşlara karşı nazik ve saygılı davranmak,
8. Suç oluşturan veya etik davranış ilkelerine aykırı tutum ve davranışları yetkili makamlara bildirmek,
9. Görevini yaparken her türlü çıkar çatışmasından kaçınmak,
10. Görev ve yetkilerini menfaat sağlamak amacıyla kullanmamak,
11. Hediye alma yasağı kapsamındaki hediyeleri almamak ve bu yasak kapsamında bir menfaat sağlamamak,
12. Kamu mallarını etik kurallara uygun olarak kullanmak,
13. Görevinde savurganlıktan kaçınmak,
14. Kurumunu bağlayıcı açıklamalarda ve gerçek dışı beyanlarda bulunmamak,
15. Yasal bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirmek ve kamu görevinin gerekli kıldığı saydamlık ve katılımcılığı sağlamak,
16. Yöneticiler açısından hesap verme sorumluluğunu taşımak,
17. Eski kamu görevlileriyle ilişkilerde etik kurallara uymak
18. Mal bildiriminde bulunmak

1. Görevin Yerine Getirilmesinde Kamu Hizmeti Bilinci

- Kamu görevlileri görevlerini yerine getirirken, görülen hizmetin kendilerinden hizmet bekleyen tüm vatandaşlar için kamusal bir görev olduğunun bilincinde olarak çalışmalarını yapmalıdır. Bu düşünce uyarınca kamu görevlisi, hizmetin daha kaliteli, yararlı, herkes için açık ve saydam bir şekilde nasıl ifa edilebileceği hususunda kendini geliştirme gayreti içinde olmalıdır.
- Kamu görevlisi gerek, somut mali hususlara gerekse yaptığı işin neden ve sonuçlarına ilişkin hesap verebilecek ve açıklama yapabilecek bilgi ve dürüstlük düzeyine sahip olmaya çalışmalıdır.
- Hizmetin gerektiği koşulları oluşturmak için oluşabilecek sorunların hizmetin görüldüğü kamu kurumunda “hizmette yerindenlik” prensibi uyarınca çözülebilmesi kamu görevlisinin kamu hizmeti bilinci ve görevi nedeniyle kendini yetiştirmesi ile doğru orantılıdır.
- Kamu görevlisi, aksi kanıtlanana kadar vatandaşın beyanının doğru kabul edilmesi ilkesinin uygulanmasına da ayrıca özen göstermelidir.

2. Halka Hizmet Bilinci

- Kamu hizmeti ile halkın ihtiyaçlarının kısa zamanda ve halkın ihtiyacına en uygun Şekilde yerine getirilmesi hedeflenmelidir.
- Amaç, halkın herhangi bir kamu hizmetinden olan beklentilerinin en hızlı ve etkin biçimde yerine getirilmesi sureti ile halkın hayatını kolaylaŐtırmak olmalıdır.
- Bir kamu hizmetinden sorumlu olan kamu görevlisi, baŐka bir kamu kurumundan hizmet alırken kendisinin de vatandaŐ konumunda olacağı gerçeğini gözden uzak tutmamalıdır.

3. Hizmet Standartlarına Uyma

- Kamu hizmetinin etkin ve verimli olarak görülmesi, bu hizmetin gerektirdiği koşulların sağlanması ile mümkün olabilecektir. Hizmetten beklentiler kamu hizmetinin çeşidine göre farklılık gösterir. Günlük hayatta kullandığımız çeşitli araç ve gereçlerin işimize en yararlı hale getirilmesi için farklı standartlar belirlendiği gibi, kamu hizmetlerinin niteliğine göre, hizmetin görülürken uyulması gereken farklı kurallar ile izlenmesi gereken farklı yöntemler belirlenmelidir.
- Kamu görevlisi, hizmetinden yararlananlara işinin gereklerini, hizmetin özellik ve evrelerini açıklayan bilgiler vererek, hizmet süreci boyunca vatandaşı aydınlatmalıdır.

4. Amaç ve Misyonu Bağlılık

- Misyon, kelime anlamı itibariyle, bir kişi veya topluluğun üstlendiği özel görev demektir. Misyon, bir işletmenin ya da bir hizmet kuruluşunun niçin var olduğunu ve ne yapmak istediğini gösterir. Her işletme ya da hizmet sektörü yazılı olsun veya olmasın bir felsefe veya misyona sahiptir. Misyon, herhangi bir örgütün varoluş nedenidir ve onun stratejik amaçlarını nasıl gerçekleştireceğini belirleyen çerçeveyi oluşturmaktadır.
- Tanımlanmış bir misyona sahip olan bir işletme ya da hizmet sektöründe çalışanlar, ne için, nasıl ve ne şekilde çalışacaklarını daha iyi kavrayacaklardır. Bu da onların gelecekte yapacakları işlerde daha başarılı olmalarını sağlayacaktır.
- Misyon ifadeleri organizasyonun var olma sebebini tanımlamalı; “Biz kimiz?”, “Ne yapmaktayız?”, “Kimin için yapmaktayız?” ve “Niçin yapmaktayız?” şeklindeki dört temel soruya cevap verebilmelidir. Böylece kimin ve neyin önemli olduğu konusunda net bir mesajın organizasyona iletilmesi mümkün olacaktır.
- Kamu kuruluşlarının da misyon ve amaçları vardır. Kamu görevlisi, halka hizmetin en etkin ve verimli şekilde nasıl ulaştırılacağı hususundaki araştırmalar sonucunda belirlenecek hizmetin misyon ve amacına uygun bir çalışma içinde olmalıdır.

5. Dürüstlük ve Tarafsızlık

- Kamu görevlisi görevini yaparken dil, din, ırk, siyasi düşünce, cinsiyet ve benzeri nedenle ayrımcılık yapamaz. Hizmetin yasalara uygun, adalet ve eşitlik ilkeleri doğrultusunda sunulması esastır.
- Kamu görevlisi, herhangi bir siyasi düşüncenin, partinin, zümrenin menfaatlerini gözetemez. Anayasamızdaki laiklik ilkesi gereğince, hizmet sırasında hiçbir dini düşünceyi ve görüşü kayıran, farklı hizmet sunulduğu izlenimini veren davranışlarda bulunamaz.

6. Saygınlık ve Güven

- Kamu görevlisi, görevini yaparken devleti temsil ettiğini ve bu görevin halk adına ve halk için yerine getirildiğini unutmamalıdır. Bu düşünce uyarınca kamu görevlisi halkın kamu hizmetine ve bu hizmeti gören görevlilere güven duygusunu zedeleyecek davranışlarda bulunmaktan sakınmalıdır.
- Kamu görevlisine duyulan saygı ve güvenin, devlete saygı ve güveni ifade edeceği unutulmamalıdır.

7. Nezaket ve Saygı

- Gündelik hayatta da gereği tartışılmaz olan nezaket ve saygı ilkelerinin kamu görevinin ifası sırasında daha özenli biçimde uygulanması gerekmektedir.
- Kamu hizmeti bekleyen vatandaşa aynı zamanda bu hizmetin nazik ve saygılı sunulması önemlidir.
- Kamu görevlisi, gerek birlikte çalıştığı iş arkadaşlarına, gerekse hizmet sunduğu vatandaşa nazik ve saygılı davranmalıdır.

8. Yetkili Makamlara Bildirim

- Hukuk düzeni kamu görevlilerine, görevlerini ifa ederlerken suç teşkil eden bir davranışa tanık olmaları veya böyle bir durumu öğrenmeleri halinde, bu hususu adli mercilere ihbar ederek, bu konuda soruşturma yapılmasını sağlama ödevi yüklemiştir.
- Benzer şekilde, kamu görevlileri görevleri sırasında bilgi sahibi ya da tanık oldukları etik davranış ilkelerine aykırı nitelikte davranışları da bu soruşturmaları yapmakla görevli olan yetkili kurum ve kuruluşlara bildirmek/ihbar etmek ile görevlidirler.
- Kurum veya kuruluş amirleri ihbarda bulunan kamu görevlisine zarar gelmemesi için kimliğin gizli tutulması dahil her türlü tedbiri alır.

9. ıkar atışmasından Kaçınma

- Kamu gevlilerinin işini grdğ vatandaş ile yakınlığı ya da akrabalık bağları nedeniyle görevlerini tarafsız ve objektif bir Şekilde yapmalarını engelleyebilecek olan ilişkiler çıkar atışması olarak isimlendirilir.
- Kamu gevlilerinin kendilerine sağlanan maddi ya da manevi menfaatlerde olduğu gibi, yakınlarına sağladıkları çıkarlar nedeniyle de cezai ve etik sorumlulukları vardır.
- Böyle bir durum cezai sorumluluğa sebebiyet verecek nitelikte olmasa dahi etik sorumluluk göz ardı edilmemelidir.
- Herhangi bir çıkar atışması karşısında bulunan ya da bu olasılığı hisseden kamu gevlisi, durumu üstlerine bildirmeli, gerekirse tarafsız davranamayacağını dşndğ kişi ile ilgili görevin başka birine verilmesini istemelidir.

Ders sonu

**iyi
haftalar!**

